2026/1080

2026.5.13.

A TANÁCS (EU) 2026/1080 HATÁROZATA

(2026. április 21.)

a mesterséges intelligenciáról, valamint az emberi jogokról, a demokráciáról és a jogállamiságról szóló Európa tanácsi keretegyezménynek az Európai Unió nevében történő megkötéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére, összefüggésben annak 218. cikke (6) bekezdése második albekezdése a) pontjának v. alpontjával,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament egyetértésére ([1]),

mivel:

(1) Az (EU) 2024/2218 tanácsi határozattal ([2]) összhangban az Európa Tanács mesterséges intelligenciáról, valamint az emberi jogokról, a demokráciáról és a jogállamiságról szóló keretegyezményét (a továbbiakban: egyezmény) 2024. szeptember 5-én írták alá az Európai Unió nevében, figyelemmel annak egy későbbi időpontban történő megkötésére.

(2) Az egyezmény meghatározza azokat az általános elveket és kötelezettségeket, amelyeket az egyezmény részes feleinek be kell tartaniuk annak érdekében, hogy biztosítsák az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság védelmét a mesterségesintelligencia-rendszerek (a továbbiakban: az MI-rendszerek) életciklusán belüli tevékenységekkel kapcsolatban.

(3) 2024. június 13-án az Európai Parlament és a Tanács – az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16. és 114. cikke alapján – elfogadta az (EU) 2024/1689 európai parlamenti és tanácsi rendeletet ([3]), amely általánosságban teljes mértékű harmonizáción alapuló harmonizált szabályokat tartalmaz, amelyek az MI-rendszerek Unióban történő forgalomba hozatalára, üzembe helyezésére és használatára vonatkoznak. Az említett szabályok a tagállamokban közvetlenül alkalmazandók, kivéve, ha az említett rendelet kifejezetten másként rendelkezik. Az egyezményt az Unióban kizárólag az (EU) 2024/1689 rendelet és adott esetben más releváns uniós vívmányok révén kell végrehajtani.

(4) Az MI-rendszerek életciklusán belüli olyan tevékenységek, amelyek nemzetbiztonsági érdekek védelméhez kapcsolódnak, nem tartoznak az egyezmény hatálya alá. Az (EU) 2024/1689 rendelet, amely az egyezményt végrehajtó fő uniós jogi aktus lesz, szintén kizárja hatálya alól a – módosítással vagy anélkül – kizárólag nemzetbiztonsági célokra forgalomba hozott, üzembe helyezett vagy használt MI-rendszereket, valamint az Unióban kizárólag ilyen célokra használt MI-rendszerek kimenetét, függetlenül az e tevékenységeket végző szervezet típusától. A nemzetbiztonság emellett az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 4. cikkének (2) bekezdésében előírtak szerint változatlanul az egyes tagállamok kizárólagos felelőssége. Következésképpen az egyezmény által létrehozott Részes Felek Konferenciáján kifejezésre juttatandó uniós álláspontnak tiszteletben kell tartania a fent megállapított határokat. Így különösen a Bizottságnak tartózkodnia kell attól, hogy a Részes Felek Konferenciájának ülésein az MI-rendszerek életciklusán belüli, a nemzetbiztonsági érdekek védelmével kapcsolatos tevékenységekről tárgyaljon vagy azokkal kapcsolatban állást foglaljon.

([1]) 2026. március 11-i egyetértés (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

([2]) A Tanács (EU) 2024/2218 határozata (2024. augusztus 28.) a mesterséges intelligenciáról, valamint az emberi jogokról, a demokráciáról és a jogállamiságról szóló Európa tanácsi keretegyezménynek az Európai Unió nevében történő aláírásáról, ST/12385/2024/INIT, HL L, 2024/2218, 2024.9.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2218/oj.

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689 rendelete (2024. június 13.) a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet) (HL L, 2024/1689, 2024.7.12., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

(5) Tekintettel arra, hogy az egyezmény személyi és tárgyi hatálya, valamint anyagi jogi rendelkezései nagymértékben megegyeznek az (EU) 2024/1689 rendeletével, amelyet más releváns uniós vívmányok egészítenek ki, az egyezmény megkötése érinthet az EUMSZ 3. cikkének (2) bekezdése értelmében közös uniós szabályokat, vagy megváltoztathatja azok alkalmazási körét. Az említett egyéb releváns uniós vívmányok közé tartoznak az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglalt alapvető jogok végrehajtására irányuló jogi aktusok, például a megkülönböztetés tilalmára vonatkozó uniós jogszabályok, ideértve a 2000/43/EK ([4]) és a 2000/78/EK tanácsi irányelvet ([5]); a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós vívmányok, beleértve az (EU) 2016/679 ([6]) és az (EU) 2022/2065 európai parlamenti és tanácsi rendeletet ([7]), amelyek célja olyan biztonságos, kiszámítható és megbízható online környezet biztosítása, amelyben tiszteletben tartják az alapvető jogokat, köztük a véleménynyilvánítás szabadságához való jogot, valamint az információk megismeréséhez és közléséhez való jogot; az (EU) 2024/900 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([8]); továbbá a termékbiztonsági jogszabályok és a hibás termékekért való felelősségre vonatkozó jogszabályok, többek között a 85/374/EGK tanácsi irányelv ([9]). Az Unió ezért kizárólagos külső hatáskörrel rendelkezik az egyezmény megkötésére. Következésképpen csak az Unió válhat az egyezmény részes felévé.

(6) A Részes Felek Konferenciája fontos szerepet fog játszani az egyezmény hatékony végrehajtásában, többek között azáltal, hogy konkrét ajánlásokat tesz az egyezmény értelmezésére és alkalmazására vonatkozóan. A Részes Felek Konferenciája mérlegelni fogja az egyezmény lehetséges módosításait is. Az EUMSZ 218. cikke (9) bekezdésének megfelelően a Tanácsnak a Bizottság javaslata alapján határozatokat kell elfogadnia a Részes Felek Konferenciáján az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az említett szervnek joghatással bíró jogi aktusokat kell elfogadnia, ideértve különösen a Részes Felek Konferenciájának eljárási szabályzatát. Az említett eljárási szabályzatról folyó tárgyalás során, amelyet az egyezmény hatálybalépésétől számított 12 hónapon belül konszenzussal kell elfogadni, az Unió arra fog törekedni, hogy a tagállamok számát tükröző 27 szavazat kerüljön a számára kiosztásra. Amennyiben az Unió számára 27 szavazat kerül kiosztásra, az Uniót képviselő Bizottságnak megerősített koordinációt kell biztosítania a tagállamokkal annak érdekében, hogy a Részes Felek Konferenciáján egységes álláspontokat képviselhessen, és az Unió nevében gyakorolhassa szavazati jogát. Az ilyen megerősített koordináció különösen releváns, tekintettel arra, hogy valamennyi tagállam az Európa Tanácsnak is tagja, továbbá tekintettel az MI gyorsan fejlődő jellegére, valamint arra, hogy az MI területén koherens, globálisan alkalmazandó keretrendszerre van szükség. A megerősített koordináció biztosítása érdekében a Tanácsot be kell vonni minden álláspont kialakításába, függetlenül azok jellegétől, többek között az EUSZ 16. cikkének (1) bekezdése és az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése alapján elfogadottakéba. Amennyiben az Unió minden erőfeszítése ellenére nem képes elérni a 27 szavazat előirányzását, akkor annak biztosítása érdekében, hogy az Unió az Európa Tanácsban betöltött súlyát tükröző és az érdekei megfelelő védelmét lehetővé tevő számú szavazattal rendelkezzen, a Bizottságnak javaslatot kell tennie arra, hogy a tagállamok az EUMSZ 2. cikkének (1) bekezdése alapján és az Unió kizárólagos hatáskörének teljeskörű tiszteletben tartása mellett felhatalmazást kapjanak arra, hogy az Unió mellett csatlakozzanak az egyezményhez.

(7) A Bizottság fel fog kérni minden tagállamot arra, hogy egy képviselője a Bizottság képviseletének kíséreteként, az uniós küldöttség részeként vegyen részt a Részes Felek Konferenciájának ülésein. A lojális együttműködés elvét tiszteletben kell tartani.

(8) Bármely egyéb olyan megállapodás tekintetében, amelynek megkötésére a jövőben az Európa Tanács égisze alatt vagy más nemzetközi fórumokon – többek között az MI területén – sor kerülhet, valamint az egyezmény bármely módosítása tekintetében a külső hatásköröknek az Unió és a tagállamok közötti megosztását minden egyes ilyen eszköz sajátosságaira figyelemmel kell értékelni. Rendkívül fontos, hogy az Unió és tagállamai továbbra is közvetlen és aktív szerepet játsszanak az Unió véleményének kifejezésre juttatásában és érdekeinek megvédésében, mégpedig következetes és koordinált módon, a Szerződésekkel teljes összhangban.

(9) Az egyezményt és a határozatban található nyilatkozatokat az Unió nevében jóvá kell hagyni,

([4]) A Tanács 2000/43/EK irányelve (2000. június 29.) a személyek közötti, faji- vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról (HL L 180., 2000.7.19., 22. o.).

([5]) A Tanács 2000/78/EK irányelve (2000. november 27.) a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról (HL L 303., 2000.12.2., 16. o.).

([6]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

([7]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2065 rendelete (2022. október 19.) a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet) (HL L 277., 2022.10.27., 1. o.).

([8]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/900 rendelete (2024. március 13.) a politikai reklámtevékenység átláthatóságáról és célzott folytatásáról (HL L, 2024/900, 2024.3.20., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/900/oj).

([9]) A Tanács irányelve (1985. július 25.) a hibás termékekért való felelősségre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről (HL L 210., 1985.8.7, 33. o. , ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1985/374/oj).

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Európa Tanács mesterséges intelligenciáról, valamint az emberi jogokról, a demokráciáról és a jogállamiságról szóló keretegyezményének (a továbbiakban: egyezmény) megkötése az Európai Unió nevében jóváhagyásra kerül ([10]).

2. cikk

Az e határozathoz csatolt, az Európa Tanács főtitkárához benyújtandó nyilatkozatok az Unió nevében jóváhagyásra kerülnek.

3. cikk

Az egyezményt az Unióban adott esetben kizárólag az (EU) 2024/1689 rendelet révén kell végrehajtani.

4. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Kelt Luxembourgban, 2026. április 21-én.

a Tanács részéről

az elnök

K. KALLAS

([10]) Az egyezményszövegét a HL L, 2026/1081, 2026.5.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2026/1081/oj oldalán hirdetik ki.

MELLÉKLET

Az Európai Unió nyilatkozata

1. Az Európai Unió nyilatkozata az egyezmény 3. cikke (1) bekezdésének b) albekezdése szerinti, a magánszereplőket érintő hatályra vonatkozóan

   Emlékeztetve az egyezmény 3. cikke (1) bekezdésének b) albekezdésében foglalt kötelezettségre, amely szerint a szóban forgó rendelkezés a) pontjában nem szabályozott mértékben, az egyezmény tárgyának és céljának megfelelő módon kell kezelni a mesterségesintelligencia-rendszerek életciklusán belül a magánszereplők által végzett tevékenységekből eredő kockázatokat és hatásokat, az Unió kijelenti, hogy az Európai Unióban mesterségesintelligencia-rendszereket forgalomba hozó, üzembe helyező és használó magánszereplők tevékenységeire a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról szóló, 2024. június 13-i (EU) 2024/1689 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a mesterséges intelligenciáról szóló jogszabály) végrehajtása révén fogja alkalmazni az egyezmény II–VI. fejezetében meghatározott elveket és kötelezettségeket. Előfordulhat, hogy az ilyen tevékenységekre más releváns uniós vívmányok is alkalmazandók, amelyek szintén hozzájárulnak az egyezményben meghatározott elvek és kötelezettségek végrehajtásához.

2. Az Európai Unió nyilatkozata az egyezmény 32. cikkének (1) bekezdése szerinti területi hatályra vonatkozóan

   Az egyezmény 32. cikkének (1) bekezdése alapján az Unió kijelenti, hogy a mesterséges intelligenciáról, valamint az emberi jogokról, a demokráciáról és a jogállamiságról szóló keretegyezmény az Unió hatáskörére tekintettel azokra a területekre alkalmazandó, ahol az Európai Unióról szóló Szerződés 52. cikke értelmében az EU-Szerződések alkalmazandók, többek között az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 355. cikkében foglalt feltételek mellett.